

Francesc i la nostra casa de tots (7)

Dg, 24/06/2018 per Francesc Riu i ...

[Dialogant amb la Laudato Si'](#)

Capítol 2. Amb quins ulls mirem la creació els creients

En el conjunt de la Carta encíclica Laudato Si', aquest capítol té un caràcter especial. Per una raó evident: encara que Francesc ha manifestat que el mou "l'afany d'unir tota la família humana en la recerca d'un desenvolupament sostenible i integral" dedica el capítol segon a exposar amb claredat les característiques de la tradició judeocristiana pel que fa a la creació.

13. Concebem LA NATURA com el conjunt de LA CREACIÓ

Els qui creiem en un Déu creador considerem que la natura consisteix en tot allò que ha estat creat. En el fons, primer de tot reconeixem que l'acció de Déu és l'origen de tot el que existeix. Ell és el creador de tot l'univers. A parer nostre, el món és voluntat de Déu; existeix perquè Ell ho ha volgut. No és pas fruit del caos o de la casualitat, sinó de l'amor de Déu (cf. LS 76-77).

La natura ens parla de Déu contínuament. El podem reconèixer i experimentar en tot el que ha estat creat. Potser alguns hem experimentat la presència de Déu després d'haver pujat una muntanya molt alta, o en contemplar un paisatge cap al tard, o en una nit curulla d'estrelles. A la persona que creu en Déu, tot li parla d'Ell; i, quan admira la bellesa de la creació, lloa Déu creador (cf. LS 84-85).

Reconèixer que la natura és la creació implica reconèixer que cada criatura té un valor en ella mateixa. Tot ésser és valuós perquè Déu ha volgut que existeixi. El valor d'una criatura no depèn de si és o no és útil per a l'ésser humà. Qualsevol existència, qualsevol vida, per efímera que sigui o per inútil que ens pugui semblar, té un valor en ella mateixa, perquè Déu ha volgut que existeixi (cf. LS 69). L'obra creadora de Déu és encara més visible en els éssers humans, perquè, segons la tradició judeocristiana, cadascun dels éssers humans ha estat creat a imatge i semblança de Déu: «Déu va crear l'home a imatge seva, el va crear a imatge de Déu, creà l'home i la dona» (Gènesi 1, 27)

imatge de Déu, creà l'home i la dona» (Gènesi 1, 27). Sense negar les teories de l'evolució Francesc afirma que, en l'ésser humà, hi ha quelcom que no pot ser explicat totalment per aquestes teories. Aquest quelcom especial és la identitat personal, que supera i transcendeix la realitat del món material, i que ens permet raonar, prendre consciència de la realitat, ésser creatius i emprenedors, la qual cosa ens converteix en subjectes; no som mers objectes (cf. LS 81).

El fet de reconèixer que tot ha estat creat per Déu, i que tot ha sorgit de la seva voluntat amorosa, ens mou a descobrir una fraternitat universal que va més enllà dels éssers humans; una fraternitat que ens fa sentir membres de la gran família de l'univers, de la qual tots formem part, si bé no tots hem d'exercir-hi les mateixes responsabilitats (cf. LS 89).

14. LA NOSTRA RELACIÓ AMB LA NATURA és molt estreta

«Nosaltres no som Déu. La Terra ja era aquí abans d'arribar-hi nosaltres, i l'hem rebuda com un do» (LS 67). Alguns han acusat la tradició judeocristiana de l'actual explotació desmesurada de la natura. Segons aquesta acusació, tot tindria l'arrel en el mandat bíblic: «Ompliu la Terra i domineu-la» (Gn 1, 28), com si aquesta ordre hagués autoritzat els éssers humans a disposar de la creació sense cap límit. Francesc ens recorda que aquesta no és la interpretació correcta de la Bíblia. El relat bíblic ens convida a «treballar i tenir cura del jardí del món (cf. Gn 2, 15). Treballar significa 'conrear, llaurar o forjar'; i tenir cura significa 'protegir, custodiar, preservar, guardar, vigilar'. Això implica una relació de reciprocitat responsable entre l'ésser humà i la natura» (LS 67).

L'especial dignitat de l'ésser humà, superior a la de les altres criatures, no ens autoritza a tractar la natura de manera despòtica, sense consideració de cap mena. «La nostra responsabilitat amb una Terra que és de Déu implica que l'ésser humà, dotat d'intel·ligència, ha de respectar les lleis de la natura i els delicats equi-libris entre els éssers d'aquest món» (LS 68).

És a dir, podem usar la natura per a la nostra subsistència, però no explotar-la sense límits; tenim l'obligació de protegir-la i de garantir-ne la continuïtat, de tal manera que pugui ser fèrtil per a les generacions que ens succeiran. «Tenim l'obligació de fer un ús responsable dels béns de la Terra, i alhora hem de reconèixer que els altres éssers vivents tenen un valor propi davant Déu» (LS 69).